

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 32

Sürekli görevlerle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıkları hakkındaki 4991 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu tezkeresi ve Bütçe Komisyonu raporu (1/235)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-1787 - 1937

16 . 6 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 12 . 6 . 1962 tarihinde karşılaştırılan «Sürekli Görevle Yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıkları hakkındaki 4991 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

GEREKÇE

1. Sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıkları hakkındaki 4991 sayılı Kanunun birinci maddesinde yedi misil ile tahdidolunan emsallerin 4 Ağustos 1958 tarihinde yapılan para operasyonundan sonra tatbik kabiliyeti kalmamıştır.

Bu durum karşısında, yabancı memleketlerde görevli memurlara 4 Ağustos 1958 tarihinden önce ellerine geçen miktarda dövizin tediyesini sağlayabilmek için 4991 sayılı Kanunda değişiklik yapılması gerekirken, bütçe kanunlarına, emsal tesbiti yetkisini Bakanlar Kuruluna tanyan birer madde ilâvesi ile yetinilmiştir.

2. 4991 sayılı Kanun, maaşın emsalsiz tutarı üzerinden vergi kesilmesine cevaz vermemektedir. Binnetice, Teadül Kanununa göre maaş tutarı meselâ 2 400 lira olan bir memurun Gelir Vergisi uygulanan emsale göre - bilfarz 20 - 30 000 lira üzerinden hesabedilmektedir. Diğer taraftan, aynı memura 4 Ağustos 1958 tarihinden evvel eline geçen döviz tutarının tediyesi matlubolduğu cihetle, emsaller, bizzarure vergi farkını telâfi edecek seviyede tesbit olunmakta ve kesilecek munzam verginin karşılığı olan ödenek farkının tertibine ilâvesi suretiyle gayrisamimî bir vergi tatbikatı ihdas edilmektedir.

3. Mesele bir de tasarruf bonusu tevkifatı bakımından hususiyet arz eder. Şöyle ki :

Halen tasarruf bonusu emsalli tutarlar üzerinden tevkif edilmektedir. Öyleki, maaşının emsalsiz balığından ayda bilfarz altmış liralık kesinti yapılması icabeden bir memurun istihkâkından, yabancı memlekette görevli olduğu için meselâ 15 emsal üzerinden ayda 900 liralık tasarruf bonusu tevkifatı yapılmakta ve memur bir bakıma mağdur olmaktadır.

Hazırlanan kanun tasarısı, yukarıda arz edilen mahzurların izalesi yani bütçe kanunlarına ilâve edilen muvakkat mahiyetteki hükümlere müsteniden yürütülen tatbikatın 4991 sayılı Kanun çerçevesinde cereyanını bu vesile ile Gelir Vergisi ve tasarruf bonusu tevkifatının yurt içinde görevli memurlara uygulandığı gibi aylık tutarları üzerinden uygulanması için bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu tezkeresi

Millet Meclisi
Dışışleri Komisyonu
Esas No : 1/235
Karar No : 26

18 . 10 . 1962

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıkları hakkında ki 4991 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair olan kanun tasarısı, tetkik edildi :

Gerekçede de belirtildiği veçhile, sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıklarından kesilmekte olan vergi ve tasarruf bono nisbetlerini tâyin ve 4991 sayılı Kanunun şumulüne almak maksadiyle hazırlanmış bulunan tasarı, konu itibariyle Bütçe Komisyonunu ilgilendirmektedir.

Mevzuubahis işin, mezkûr komisyona havale buyurulması için adı geçen tasarı ilişik olarak Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi
Dışışleri Komisyonu
Başkanı
Bursa
Cevdet Perin

Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Plân Komisyonu
Esas No. : 1/235
Karar No. : 17

5 . 1 . 1963

MİLLET MECLİSİ YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

Sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıkları hakkındaki 4991 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı komisyonumuza havale edilmiş olmakla Dışışleri ve Maliye Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Kanun tasarısı, gerekçesinde de belirtildiği gibi;

4991 sayılı Kanununun 1 nci maddesiyle yabancı memleketlerde sürekli görevle çalışan memurların maaş misilleri yedi kat olarak tahdid edilmiş ise de 4 Ağustos 1958 de yapılan para operasyonunda yabancı memleketlerde çalışan memurların eskiden almış oldukları dövizi operasyondan sonra da almaları gerektiğinden 4991 sayılı Kanununun tadili yerine her sene bütçe kanunlarına bu emsalin tesbiti için Bakanlar Kuruluna yetki tanınmaktadır.

Diğer taraftan 4991 sayılı Kanun, maaşın emsalsiz tutarı üzerinden vergi kesilmesine cevaz vermediğinden vergi emsalli maaş tutarından alınmakta neticede yüksek vergi nisbetleri tatbik edilmiş olduğundan memurların ellerine geçmesi içabeden döviz miktarı azalmakta bu da başka şekillerde telâfi edilmektedir.

Aynı şekilde tasarruf bonoları da emsalli tutarlar üzerinden alındığından meselâ 60 liralık tasarruf bonusu yerine 900 liralık bir bono kesildiğinden yine memurların aleyhine bir durum hâsil olmaktadır.

İşte yukarıda belirtilen mahzurları telâfi etmek, Bütçe kanunlarıyla her sene alınan bu yetkinin 4991 sayılı Kanunda değişiklik yapmak maksadıyla hazırlanan kanun tasarısı komisyonumuzca da uygun mütalâa edilerek Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay <i>Ş. İnal</i>	Sözcü Ordu <i>A. H. Onat</i>	Artvin <i>S. O. Avcı</i>	Aydın <i>O. Apaydın</i>
Aydın <i>İ. Sezgin</i>	Bilecik <i>Ş. Binay</i>	Çanakkale <i>Ş. İnan</i>	Çanakkale <i>R. Sezgin</i> İmzada bulunamadı
Denizli <i>A. Şohoğlu</i>	Diyarbakır <i>R. İskenderoğlu</i> İmzada bulunamadı	Giresun <i>İ. E. Kılıçoğlu</i>	Gümüşane <i>S. Savacı</i>
Hatay <i>A. S. Hocaoğlu</i> İmzada bulunamadı	Kastamonu <i>S. Keskin</i>	Kırşehir <i>A. Bilgin</i>	Konya <i>İ. Baran</i>
Mardin <i>Ş. Aysan</i>	Sakarya <i>N. Bayar</i>	Siirt <i>A. Yaşa</i>	Sivas <i>M. Vural</i>
	Yozgat <i>V. Uyar</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıkları hakkındaki 4991 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 28 Aralık 1946 tarihli ve 4991 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin (B) bendinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Aylıkları, Teadül Kanununa göre aldıkları aylık tutarının, emekli keseneği, Gelir Vergisi ve tasarruf bonusu kesildikten sonra bakiyesinin, Dışişleri ve Maliye Bakanlıklarının müşterek teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından tesbit edilecek ödeme misilleri ile çarpılmasından hâsıl olacak miktar üzerinden ödenir. Asıl maaşın ita miktarı ile emsal balığı arasındaki farka tekabül eden (dış memleket tazminatı) Gelir Vergisinden müstesnadır.

MADDE 2. — 28 Aralık 1946 tarihli ve 4991 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Birinci maddede zikri geçen ödeme misilleri, bulunulan memleketin ekonomik durumu, para ve geçim şartları göz önünde tutulmak suretiyle ve aylık derecelerine göre tesbit edilir ve gerekirse tesbitindeki usul dairesinde değiştirilir.»

MADDE 3. — 28 Aralık 1946 tarihli ve 4991 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin (B) bendinin 3 ncü fıkrası kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

12 . 6 . 1962

Başbakan <i>İsmet İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>A. Eyidoğan</i>
Devlet Bakanı <i>T. Feyzioğlu</i>	Devlet Bakanı <i>H. O. Bekata</i>
Devlet Bakanı <i>N. Ökten</i>	Devlet Bakanı <i>N. Su</i>
Adalet Bakanı <i>S. Kurutluoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>
İçişleri Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	Dışişleri Bakanı <i>F. C. Erkin</i>
Maliye Bakanı <i>Ş. İnan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>H. İncesulu</i>
Bayındırlık Bakanı <i>E. Paksüt</i>	Ticaret Bakanı <i>İ. Gürsan</i>
Sa. ve So. Y. Bakanı <i>S. Seren</i>	Güm. ve Te. Bakanı <i>Ş. Buladoğlu</i>
Tarım Bakanı <i>C. Oral</i>	Ulaştırma Bakanı <i>C. Akyar</i>
Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>	Sanayi Bakanı <i>F. Çelikbaş</i>
Ba. - Ya. ve T. Bakanı <i>K. Evliyaoğlu</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>M. Güven</i>